ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЕДНАЙЦЕСЯ!

ЗА СТАЛІНСКІЯ КАДРЫ

Серада
7 красавіка 1954 г.

Орган рэктарата, партбюро, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна.

№ 7 (193)
Цана 20 кап.

ВЫКЛАДЧЫК—ВЫХАВАЎЦА СТУДЭНТАЎ

«Трэба, каб уся справа выхавання, адукацыі і вучэння моладзі была выхаваннем у ёй комуністычнай маралі»,—так выразіў задачу совецкай школы вялікі Ленін.

Цяжка пераацаніць тую ролю, якая належыць у гэтай высакароднай справе совецкаму выкладчыку як у сярэдняй, так і ў вышэйшай навучальнай установе. Педагог — настаўнік, кіраўнік і дарадчык совецкай моладзі—павінен аддаваць ёй усе свае веды, выхоўваць у яе гарачыя пачуцці патрыятызма, любоў да вучобы і працы, вялікую патрабавальнасць да сябе і таварышаў, прынцыповасць, чэснасць і іншыя рысы комуністычнай маралі.

Асноўнай формай сувязі паміж выкладчыкамі і навучаючыміся ў вышэйшай навучальнай установе з'яўляецца лекцыя. Акрамя пазнавальна-вучэбнага значэння, лекцыя тоіць у сабе вялікія магчымасці і як сродак выхавання.

Дрэнны той выкладчык, які ў практыцы чытання лекцый кіруецца старой рускай прымаўкай: адзваніў—і са званіцы далоў.

Выкладчык павінен быць кроўна зацікаўленым у тым, каб яго лекцыя дайшла да кожнага студэнта.

У нашых аудыторыях часта даводзіцца назіраць такі малюнак, калі выкладчык, чытаючы лекцыю, не сочыць за паводзінамі студэнтаў, застаецца раўнадушным да праяўленняў няўважлівасці аудыторыі, лічыць, што яго абавязак—добрасумленна адчытаць належнае, а студэнты могуць слухаць ці не—гэта іх справа, абы не перашкаджалі. На такім узроўні чытаюць лекцыі дацэнт Зазека і дацэнт Сторажаў на філфаку.

Але не толькі на лекцыі выкладчык павінен адчуваць сябе чалавекам, якому даручана вялікая і адказная справа выхавання совецкай моладзі. Выкладчыкі, асабліва дэканы і загадчыкі кафедраў, абавязаны паўсядзённа цікавіцца жыццём і паводзінамі студэнтаў у пазавучэбны час, накіроўваць рост культурнага ўзроўню і агульнага развіцця юнакоў і дзяўчат, своечасова перасцерагаць маладога чалавека ад нявернага кроку.

Вельмі часта выкладчыкі універсітэта праходзяць міма фактаў ганебных паводзін некаторых студэнтаў на перапынках паміж лекцыямі, на вуліцы і ў грамадскіх месцах. Такая абыякавасць да паводзін студэнтаў робіць магчымым паяўленне амаральных, недастойных совецкага студэнта ўчынкаў. Ёсць у нас выкладчыкі, якія не цікавяцца грамадскім тварам, маральным абліччам студэнтаў. Ім няма ніякай справы і да таго, як жывуць студэнты, які ў іх ўмовы для самастойнай работы, як яны плануюць свой час, чаму той або іншы студэнт часта не наведвае заняткаў, або прышоў на экзамен ці семінар не падрыхтаваным, якая патрабуецца яму дапамога. Гэтыя заганы на вялікі жаль уласцівы і віднейшым нашым вучоным-педагогам: прафесарам Ц. Н. Годневу, Б. В. Ерафееву, дацэнту, кандыдату педагагічных навук Л. В. Шашкову і многім іншым. Нягледзячы на такое становішча, на паседжаннях кафедраў універсітэта пытанняў аб выхаваўчай рабоце са студэнтамі амаль не ставіцца.

Недаравальна раўнадушна адносяцца выкладчыкі універсітэта да масавых студэнцкіх мерапрыемстваў. Яны рэдкія, выключна рэдкія госці на вечарах адпачынку студэнтаў, у інтэрнатах, на комсамольскіх сходах і канферэнцыях і г. д.

У практыку палітыка-выхаваўчай работы са студэнтамі ва універсітэце пакуль яшчэ нясмела ўкараняецца метад замацавання аўтарытэтных і ўплывовых выкладчыкаў за студэнцкімі вучэбнымі групамі.

Вопыт работы выкладчыкаў гэтых устаноў паказаў, што там, дзе педагог добрасумленна адносіцца да сваіх пачэсных абавязкаў, дзе ён цесна звязан з жыццём студэнтаў, разам са студэнцкай групай перажывае ўсе яе поспехі і няўдачы,—у гэтай групе і дысцыпліна лепш, і паспяховасць вышэй.

У нас яшчэ пакуль што знелекцыйная сувязь выкладчыкаў са студэнтамі выражаецца ў прымацаванні да вучэбных груп выкладчыкаў, адказных за правядзенне палітінфармацый. Гэтая сувязь носіць штучны, павярхоўны характар.

Неабходна, каб прымацаванне выкладчыкаў да вучэбных груп грунтавалася на пэўнай вытворчай аснове і ажыццяўлялася, акрамя палітычнай вучобы, на аб'яднанні студэнтаў у навуковыя гурткі. Калі студэнты разам з выкладчыкам займаюцца якойсьці справай —у іх непазбежна ўзнікаюць цікавыя пытанні і самыя разнастайныя.

Выкладчык павінен паўсядзённа, настойліва прывіваць студэнтам навыкі культурных паводзін, сачыць за іх мовою, не прапускаць міма вушэй ніводнай няправільна пабудаванай фразы, ніводнага недакладнага вымаўлення. Выхаванне ў студэнтаў культуры мовы—важная задача выкладчыка.

Не можа і не павінен совецкі выкладчык заставацца ў баку ад усебаковага выхавання моладзі, або ў лепшым выпадку, выхоўваць студэнтаў толькі ў якіясьці пэўныя гадзіны (лекцый, палітінфармацый і г. д.). Выхаванне студэнцтва — паўсядзённая, штогадзінная задача кожнага выкладчыка.

ЦІКАВЫ ДАКЛАД

2 красавіка прафесар Н. В. Турбін зрабіў працяг даклада «Спрэчныя пытанні тэорыі відаўтварэння». Паслухаць цікавы даклад сабралася звыш 300 студэнтаў і выкладчыкаў універсітэта. Даклад прыцягнуў да сябе значную ўвагу і выклікаў жывейшы водгук сярод грамадскасці універсітэта.

Адказам на клопаты партыі і ўрада новымі поспехамі ў працы і вучобе

★ ★ ★

СВЕДЧАННЕ РАСТУЧАЙ МАГУТНАСЦІ

Нястомныя клопаты аб павышэнні матэрыяльнага і культурнага ўзроўню жыцця народа з'яўляюцца вышэйшым законам усёй дзейнасці Комуністычнай партыі. За гады пасляваенных пяцігодак рэзка ўзрасло народнае спажыванне, якое намнога перавысіла даваенны ўзровень. Найбольш яркім паказчыкам росту народнага спажывання ў краіне соцыялізма з'яўляецца хуткі рост вытворчасці прадметаў масавага ўжытку і сістэматычнае зніжэнне цэн на тавары. У бягучым, 1954 годзе толькі праз дзяржаўны і кааператыўны гандаль насельніцтву будзе прадана тавараў у два з лішнім разы больш, чым у 1940 годзе. Рашэнні Комуністычнай партыі і Совецкага ўрада прадугледжваюць новы магутны ўздым соцыялістычнай эканомікі, у першую чаргу сельскай гаспадаркі, і забеспячэнне крутога ўздыму народнага спажывання, стварэння ў краіне дастатку, а затым і багацця прадметаў масавага ўжытку

З года ў год партыя і ўрад зніжаюць цэны на прадукты харчавання і прамысловыя вырабы, павышаючы тым самым рэальныя даходы насельніцтва. Аб'яўленае 1 красавіка гэтага года новае, сёмае па ліку, зніжэнне цэн на прадуктовыя і прамысловыя тавары будзе садзейнічаць далейшаму росту добрабыту совецкага народа. На рад важнейшых тавараў цэны зніжаны ў сярэднім на 10—12 працэнтаў. Гэта спрыяюча адаб'ецца на бюджэце кожнай совецкай сям'і. Партыя і надалей будзе праводзіць сістэматычнае зніжэнне цэн.

Як гэта не падобна на становішча ў капіталістычных краінах, дзе цэны на прадметы масавага ўжытку растуць, вытворчасць грамадзянскай прадукцыі скарачаецца, узровень жыцця працоўных падае.

У адказ на клопаты аб добрабыце народа совецкія людзі разгортваюць спаборніцтва за далейшае павышэнне вытворчасці працы, за паспяховае вырашэнне задач, пастаўленых партыяй і ўрадам.

Наш доўг, навуковых работнікаў, яшчэ вышэй узняць якасць выкладання і ўзровень навукова-даследчай работы. Абавязак студэнтаў—яшчэ настойлівей павышаць узровень сваіх ведаў.

А. СКУМАН,
кандыдат эканамічных навук.

Буду вучыцца яшчэ лепш

Да глыбіні душы ўсхвалявала ўсіх совецкіх людзей пастанова Совета Міністраў Саюза СССР і ЦК КПСС аб новым зніжэнні дзяржаўных рознічных цэн на харчовыя і прамысловыя тавары. Для мяне гэта мае надзвычай вялікае значэнне, паколькі я жыву толькі на сваю стыпендыю... Радасна адчуваць сябе членам нашага соцыялістычнага грамадства, дзе праяўляюцца такія вялікія клопаты аб чалавеку, якіх не ведае ні адна капіталістычная краіна. Мы будзем жыць яшчэ лепш, бо аб нас клапоціцца і вядзе да комунізма самая чалавечная і самая любімая Комуністычная партыя.

Ні ў адной капіталістычнай краіне не праяўляецца такіх вялікіх клопатаў аб чалавеку, яго добрабыце, як у совецкай краіне. Вялікае шчасце для кожнага совецкага чалавека—працаваць на працвітанне Радзімы.

У адказ на новыя клопаты партыі і ўрада я абяцаю вучыцца толькі на «добра» і «выдатна».

І. КАНАНЮК,
студэнт II курса хімфака.

★

Працаваць з падвоенай энергіяй

З вялікай радасцю праслухаў я пастанову Совета Міністраў СССР і ЦК КПСС аб новым зніжэнні цэн на харчовыя і прамысловыя тавары.

Гэта новае, сёмае па ліку, зніжэнне цэн з'яўляецца яскравым сведчаннем велізарных клопатаў нашай партыі і ўрада аб матэрыяльным добрабыце нашага народа. Яно гаворыць аб далейшым умацаванні соцыялістычнай Совецкай дзяржавы.

З кожным годам багацее і мацнее наша краіна. Усё больш прыгожым і шчаслівым становіцца наша жыццё.

Новае зніжэнне цэн прынясе ў маю сям'ю яшчэ большы дастатак. Цяпер мы зможам сэканоміць некаторыя сродкі і купіць на іх тыя рэчы дамашняга ўжытку, якіх раней не маглі набыць.

У адказ на клопаты партыі і ўрада аб добрабыце народа я буду працаваць з падвоенай энергіяй, працаваць так, каб яшчэ больш шчасліва жылі совецкія людзі.

А. Ф. МАЛЧАНАЎ,
старшы лабарант кафедры асноў марксізма-ленінізма.

Упэўненасць у заўтрашнім дні

Я працую столярам увесь пасляваенны час. За гэтыя гады цэны на прадуктовыя і прамысловыя тавары зніжаліся сем разоў, а мой заработак не толькі не паніжаўся, а, наадварот, павялічваўся. Зараз я зарабляю за месяц у сярэднім 800 рублёў. Амаль столькі-ж атрымоўвае мая дачка, якая працуе на фабрыцы імя Крупскай. Гэтых грошай нам упаўне хапае, каб жыць у поўным дастатку. Я цвёрда ўпэўнен у заўтрашнім дні, бо гэты дзень абяцае быць шчаслівейшым і багацейшым. Дзякуючы новаму зніжэнню цэн мая сям'я зажыве яшчэ лепш.

І. А. ГАЛАГУШ,
столяр сталярнай майстэрні БДУ.

ТРАДЫЦЫЙНЫ ВЕЧАР ФІЗМАТАЎЦАЎ

Радаснае ажыўленне панавала ў нядзелю 28 сакавіка на фізіка-матэматычным факультэце універсітэта. Сотні студэнтаў і выкладчыкаў фізмата і другіх факультэтаў сабраліся ў вялікай фізічнай аудыторыі на традыцыйны вечар сустрэчы з калішнімі студэнтамі фізмата, а цяпер працаўнікамі соцыялістычных прадпрыемстваў, устаноў і школ. Звыш пяцідзесяці дарагіх гасцей прышлі да студэнтаў падзяліцца вопытам сваёй працы, пажадаць студэнтам далейшых поспехаў, прыгадаць часы сваёй вучобы ва універсітэце.

Сярод гасцей і старэйшыя выхаванцы універсітэта, заслужаныя людзі совецкай навукі прафесар А. Н. Сеўчанка, дацэнт А. Н. Нахімоўская, дацэнт І. Г. Некрашэвіч і іншыя, выпускнікі мінулага года Б. Окунеў, А. Касперовіч, Л. Кашляк, Л. Маркін.

Вечар адкрыў дэкан фізмата М. П. Халімановіч. Пад воплескі апладысментаў слова прадастаўляецца старэйшаму выпускніку універсітэта загадчыку кафедры агульнай фізікі дацэнту І. Г. Некрашэвічу. Ён расказаў сабраўшымся аб апошніх дасягненнях у галіне фізікі, аб навукова-даследчай рабоце на факультэце. Затым выступіў прафесар А. Д. Мышкіс. Ён падкрэсліў вялікую ролю совецкіх вучоных у развіцці матэматыкі.

Маладыя выпускнікі расказалі аб сваёй працы, аб цяжкасцях, якія сустрэліся ім на першых кроках самастойнай работы. Выступаючыя адзначылі, што фізіка-матэматычны факультэт нашага універсітэта рыхтуе поўнацэнных спецыяліста[illegible], дзякавалі выкладчыкаў за атрыманыя імі тут веды.

У заключэнне вечара студэнты фізмата паказалі гасцям свае дасягненні ў мастацкай самадзейнасці.

А поўначы закончыўся гэты п[illegible]доўны вечар. На доўгі час застанецца ён у памяці студэнтаў і былых выпускнікоў фізіка-матэматычнага факультэта.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Палепшыць правядзенне палітінфармацый

Палітычныя інфармацыі з'яўляюцца важнейшым сродкам ідэйна-выхаваўчай работы сярод нашага студэнцтва. Але як паказалі вынікі рэйдавай праверкі, арганізаванай рэдакцыяй газеты «За сталінскія кадры», ні партыйныя, ні комсамольскія бюро факультэтаў не надаюць гэтаму пытанню належнай увагі. Палітычныя інфармацыі праводзяцца нерэгулярна, часта зводзяцца да простага пераказу газетнага матэрыялу.

Адказныя за правядзенне палітінфармацый не вядуць выхаваўчай работы на курсах, не прысутнічаюць на сходах, не ўнікаюць глыбока ў студэнцкае жыццё.

ЯНЫ ІХ НЕ ВЕДАЮЦЬ...

Пытанне, хто адказвае на курсе за правядзенне палітінфармацый, у большасці выпадкаў ставіць студэнтаў у тупік. Не толькі студэнты, але нават і сам комсорг III курса аддзялення філасофіі т. Баранаў не змог назваць прозвішча агітатара, які праводзіў палітінфармацыю ў мінулым семестры. Чаму? Таму і выпаў з памяці агітатар, што палітінфармацыі праводзіліся ад выпадку да выпадку, нецікава. Ды і прысутнічала на іх невялікая колькасць студэнтаў. Цяпер на гэтым курсе агітатарам студэнт V курса Філімоненкаў, які хоць і рэгулярна праводзіць палітінфармацыі, але выпускае з поля зроку выхаваўчую работу, не цікавіцца жыццём комсамольскай групы, хаця там работа наладжана нездавальняюча: многія несур'ёзна ставяцца да заняткаў, прапускаюць лекцыі. Ці можа быць агітатар выхаваўцам, калі ён не ведае сваіх студэнтаў? Безумоўна, не.

Не лепш абстаіць справа і на II курсе гістарычнага аддзялення. Калі мы запыталіся ў адной са студэнтак аб дні, які прызначан для палітінфармацыі, яна здзіўлена паглядзела на нас і адказала: «Як калі». Комсорг гэтага-ж курса А. Патоцкі запэўніў нас, што палітінфармацыі праводзяцца па панядзелках «роўна ў дзевятай гадзіне».

Быў якраз панядзелак, але без дваццаці мінут дзевяць мы нікога не знайшлі ў хімічным корпусе. «Выкладчык адпусціў нас раней тэрміну»,—тлумачыў нам назаўтра комсорг.—А хіба гэта прычына для зрыву палітінфармацыі?— Прычына ў другім—у дрэннай якасці такіх палітінфармацый. Калі сам агітатар збіваецца ў фармулёўках, як гэта было на другім курсе, то не шмат ён дасць і слухачам. Вінаваты і самі студэнты і комсамольскае бюро курса, што не здолелі наладзіць кантакта з агітатарам, не дапамаглі яму. У мінулым годзе былі знойдзен такі кантакт з выкладчыцай т. Нікольскай. Яна цікавілася становішчам на курсе, ведала сваіх студэнтаў.

Студэнты IV курса аддзялення гісторыі наогул яшчэ не бачылі свайго агітатара т. Рабцэвіча і прасілі перадаць яму праз газету запрашэнне завітаць на іх курс.

Недаравальна дрэнна праводзяцца палітінфармацыі на фізіка-матэматычным факультэце. На I курсе аддзялення матэматыкі выкладчык т. Пахута ўжо каля чатырох тыдняў не быў на курсе. «Не будзе ён і сёння»,—упэўнена кінулі нам на хаду першакурснікі, пакідаючы аудыторыю. Самі-ж студэнты не цікавіліся, чаму не з'яўляецца агітатар. Гульня ў жмуркі, ды і годзе: студэнты не ведаюць сваіх агітатараў, агітатары не ведаюць сваіх студэнтаў.

ПЕРАКАЗЧЫК АБО ВЫХАВАЎЦА

Нярэдка нам давялося прысутнічаць на палітінфармацыі, якую праводзіў дацэнт Н. В. Ламбін на трэцім курсе аддзялення матэматыкі. Ён цікава і проста расказваў аб мерапрыемствах па павелічэнню вытворчасці збожжа ў краіне, аб асваенні цалінных і абложных зямель. Агітатар увязаў даклад з канкрэтным становішчам сельскай гаспадаркі і жывёлагадоўлі ў рэспубліцы. Але як аднесліся да палітінфармацыі самі студэнты?

За першым сталом ішла ажыўленая гутарка, на трэцім—нешта шпарка строчыла на каваліку паперы студэнтка Белікава. Калі да ўсяго гэтага дадаць страшэнны лёскат з калідора, дзе сцелюць на падлогу паркет, то можна ўявіць карціну поўнасцю і паспачуваць выкладчыку. Ці не мэтазгодней было-б праводзіць палітінфармацыі так, каб студэнты былі не толькі пасіўнымі слухачамі, а самі-б выступалі з дакладамі, як гэта і практыкуецца на некаторых курсах філфака. Тады-б развеялася сонная атмасфера, павысілася-б актыўнасць і зацікаўленасць студэнтаў.

ПАРТБЮРО Ў БАКУ

Адказнасць за работу агітатараў ляжыць поўнасцю на партбюро факультэтаў. Яны зацвярджаюць агітатараў, яны і павінны кіраваць іх работай. На справе-ж выявілася, што партбюро гістарычнага факультэта (сакратар Л. С. Абецэдарскі) не ведала аб становішчы правядзення палітінфармацый на курсах.

Сакратар партбюро фізмата т. Кісляко́ў не мог нават адказаць на пытанне, хто праводзіць палітінфармацыі на I курсе аддзялення матэматыкі. Агітатар IV курса аддзялення матэматыкі т. Родаў хворы, партбюро аб гэтым ведае, але не здагадалася замяніць яго кім-небудзь другім.

Партбюро павінны змяніць свае адносіны да правядзення палітінфармацый, вызначаць больш цікавыя тэмы заняткаў, павышаць і палітычны ўзровень і актыўнасць студэнтаў, ператвараць агітатараў-пераказчыкаў у агітатараў-выхаваўцаў.

Т. КРАЧКОЎСКАЯ, З. УЛЕЗКО, Н. АКУЛІЧ.

НА БЫТАВЫЯ ТЭМЫ

ГЭТА НЕ ДРОБЯЗІ

Для нас, студэнтаў універсітэта, пабудаваны і будуюцца добраўпарадкаваныя інтэрнаты, ствараюцца належныя бытавыя ўмовы. Жывучы ў інтэрнатах, мы павінны строга прытрымлівацца правіл соцыялістычнага агульнажыцця, быць акуратнымі і культурнымі ў быту. На жаль, сярод студэнтаў ёсць таварышы, якія ігнаруюць гэтыя правілы, вядуць сябе несумяшчальна з прабываннем у інтэрнаце. Так, рад пакояў інтэрната па вуліцы Свердлова знаходзіцца ў самым антысанітарным становішчы. Пакой 115 (стараста т. Стаскевіч), дзе пражываюць студэнты фізмата, ні разу за другі семестр не быў ацэнен санітарнай камісіяй нават на «пасрэдна». Апошняя адзнака — «вельмі дрэнна». Ложкі ў гэтым пакоі не засцілаюцца. Яны завалены кнігамі, адзежай і абуткам. Бруд не вымятаецца па тыднях, у выніку чаго пакой нагадвае сапраўдную начлежку Кастылёва. Гэта можна растлумачыць толькі неахайнасцю пражываючых у пакоі студэнтаў. Мала таго, даволі часта адзначаючы імяніны ці яшчэ якія-небудзь памятныя дні, жыхары пакоя наладжваюць па начах такія гвалты, што суседзям не да сна.

Гэтыя факты не сталі прадметам абмеркавання як курса, так і камітэта комсамола і прафкома. Гэта гаворыць аб тым, што прафком і камітэт комсамола ўдзяляюць зусім недастатковую ўвагу быту студэнтаў. А час ужо заклікаць да парадку гэтых нежаданых жыхароў інтэрната.

Наглядаецца яшчэ шэраг парушэнняў правіл агульнажыцця як з боку студэнтаў, так і з боку аспірантаў. Санітарная камісія ніяк не можа пранікнуць у пакой 69, дзе жывуць аспіранты. Аднойчы, калі камісія асабліва настойліва стукалася ў дзверы пакоя, аспірант Дашкевіч вышаў і цынічна адказаў:

— Вы не маеце права правяраць наш пакой,— і зачыніў дзверы.

Калі-ж камісія парашыла праверыць санітарнае становішча 97 пакоя, дзе жывуць аспіранты і кандыдат навук т. Скапцоў, апошні не пажадаў выслухаць членаў камісіі, абазваўшы іх «марыянеткамі» прафкома і папрасіўшы зачыніць дзверы з другога боку. Гэтыя абураючыя факты сведчаць аб неразуменні памянёнымі таварышамі элементарных правіл паводзін у інтэрнаце.

Нярэдка ў інтэрнаце наглядаюцца бойкі і гвалты, якія перашкаджаюць студэнтам адпачываць і звычайна прыцягваюць увагу цэлага паверху. Вось 120 пакой. Тут жыве 12 чалавек, сярод якіх А. Рыбак (I філфак) і А. Эрдман (I хімфак)— суседзі па ложках. Нядаўна жыхары гэтага і суседніх пакояў былі сведкамі наступнай сцэны.

Рыбак, прышоўшы дамоў у дзве гадзіны ночы, грамавым голасам запатрабаваў у суседа прапаўшую наўлачку.

— Не ведаю, дзе твая наўлачка,—шчыра адказаў Эрдман. Але Рыбак палічыў сябе смяртэльна абражаным і, схапіўшы нож, запатрабаваў задавальнення. Невядома, чым-бы закончылася гэтая чарговая сутычка суседзей, каб не ўмяшаліся студэнты. Але сон дзесяці жыхароў пакоя быў парушан.

Неабходна катэгарычна забараніць спевы па калідорах сярод ночы. Відаць, у прывычку ўвайшло ў тт. Дубіна, Ткачова будзіць інтэрнат невераемна гучнымі арыямі.

Можна прывесці яшчэ шэраг фактаў, але справа не ў фактах, а ў той раўнадушнай пазіцыі, якую займае прафком да парушальнікаў правіл агульнажыцця. Паміж студкомам інтэрната (старшыня т. Зарэцкі) і прафкомам няма сапраўднай працоўнай сувязі, якая-б дапамагла ў навядзенні парадку ў інтэрнаце і садзейнічала-б стварэнню сапраўдных бытавых умоў студэнтам.

Э. АНТОНАЎ.

З вопыту работы кафедры агульнай фізікі

Да пачатку 1953—1954 навучальнага года на фізіка-матэматычным факультэце адсутнічалі спецыяльныя фізічныя кафедры. Іх абавязкі, як па вучэбных і метадычных пытаннях, так і па ўсіх пытаннях навукова-даследчай работы выконвала кафедра агульнай фізікі. Аб'еднанне ў адной кафедры вялікага аб'ёма работы, натуральна, выклікала многа цяжкасцей.

У гэтым навучальным годзе былі ўтвораны кафедры фізічнай оптыкі, спектральнага аналізу і электрафізікі. Для іх быў выдзелен адпаведны аб'ём работы з складу празмерна перагружанай кафедры агульнай фізікі. Гэта дало магчымасць кафедры пачаць перабудову работы, сканцэнтраваць ўвагу на вузкім кругу задач, якія непасрэдна адносяцца да ведання кафедры. Аднак кафедра электрафізікі, з прычыны адсутнасці загадчыка, ўсё яшчэ знаходзіцца ў складзе кафедры агульнай фізікі.

На працягу першых 2—3 пасляваенных год калектыў кафедры працаваў над стварэннем неабходных умоў для правядзення вучэбнага працэсу па агульнай фізіцы. Занова ствараліся ўсе фізічныя лабараторыі як агульнага, так і спецыяльнага фізічнага практыкума. Папаўняючы з года ў год свае лабараторыі, кафедра агульнай фізікі з 1948—49 навучальнага года прыступіла да арганізацыі эксперыментальнай навукова-даследчай работы ў больш шырокім маштабе. Кафедра ўстанавіла цесны кантакт з Ленінградскім фізіка-тэхнічным інстытутам Акадэміі навук СССР і атрымала значную навуковую дапамогу ў выглядзе кансультацый, абмеркавання тэматыкі работ і атрымоўваемых вынікаў. Значную дапамогу ў гэтай справе аказвае нам. дырэктара ЛФТІ прафесар Д. Н. Наследаў. Дзякуючы ўсім гэтым мерапрыемствам за перыяд з 1948—49 па 1952—53 год на кафедры падрыхтавана і абаронена адна кандыдацкая дысертацыя (ст. выкладчык М. К. Шыдлоўскі), заканчваецца афармленне двух кандыдацкіх дысертацый (асістэнты М. М. Мажуль і І. І. Пятроўскі), працуюць над кандыдацкімі дысертацыямі ст. выкладчык М. Я. Рэзнікаў, асістэнты В. А. Путан, Е. Г Марцінкаў, Ф. Т. Шападвалава. Акрамя таго асістэнт С. А. Кісляко́ў у 1952—53 г. закончыў аднагадовыя курсы спецыялізацыі пры Маскоўскім дзяржаўным універсітэце і працаваў над кандыдацкім мінімумам. Працуе над доктарскай дысертацыяй дацэнт І. Г. Некрашэвіч.

У сваёй дзейнасці кафедра зыходзіць з таго, становішча, што вучэбная работа ва універсітэце павінна цесна звязвацца з навукова-даследчай работай, да выканання якой павінна прыцягвацца значная частка студэнтаў. Такія віды вучэбнай работы, як выкананне курсавых і дыпломных работ, вытворчая практыка, спецыяльны фізічны практыкум, а таксама работа студэнцкіх фізічных гурткоў дапамагаюць кафедры прыцягваць студэнтаў фізічнай спецыяльнасці да сваёй навукова-даследчай работы.

Значная частка выкладчыкаў кафедры маюць ад аднаго да трох студэнтаў, якія прымаюць удзел як у выкананні навукова-даследчай работы гэтых выкладчыкаў, так і ў выкананні асобных самастойных заданняў. Акрамя таго, на I і II курсах створаны фізічныя гурткі, задачай якіх з'яўляецца галоўным чынам паглыбленне праграмнага матэрыялу курса агульнай фізікі. У ходзе работы гэтых навучальных гурткоў выяўляюцца студэнты, якія маюць схільнасць да навукова-даследчай работы.

Гуртковая работа сустракае яшчэ сур'ёзныя цяжкасці ў сувязі з вялікай перагружанасцю студэнтаў абавязковымі вучэбнымі заняткамі, якія пакідаюць вельмі мала часу для самастойнай работы. Самастойнай эксперыментальнай навукова-даследчай рабоце студэнтаў перашкаджаюць таксама абмежаванасць матэрыяльна-тэхнічнай базы кафедры і недахоп плошчы для прадастаўлення студэнтам пастаянных рабочых месцаў. Гэта прыводзіць да таго, што на штогадовыя гарадскія агляды студэнцкіх навуковых работ кафедра прадстаўляе ў сярэднім не больш 6—10 студэнцкіх работ, атрымоўваўшых адзнаку I катэгорыі. Лік такіх работ можа быць значна большым.

Навукова-даследчая работа кафедры агульнай фізікі праводзіцца ў цесным садружастве з вытворчасцю. Вынікі гэтай работы атрымалі адабрэнне на ітогавай тэхнічнай нарадзе, якая была праведзена на адным з заводаў у Маскве ў кастрычніку 1953 года сумесна з супрацоўнікамі Ленінградскага фізіка-тэхнічнага інстытута і кафедры агульнай фізікі нашага універсітэта. Работа ў такім напрамку прадаўжаецца і ў гэтым годзе. Акрамя таго, да 1953—54 гг. кафедрай праведзена значная работа па арганізацыі спектральнай лабараторыі на Мінскім велазаводзе, па даследаванню некаторых тэхналагічных працэсаў на радыёзаводзе імя В. М. Молатава і на радыёзаводзе Міністэрства мясцовай прамысловасці.

На працягу ўсіх пасляваенных год кафедра аказвае дапамогу школам горада Мінска і Мінскай вобласці шляхам правядзення вечароў фізічнага эксперымента. Такіх вечароў праводзіцца ў год 12—15. Школьнікам дэманструюцца фізічныя з'явы па ўсіх раздзелах курса фізікі сярэдняй школы. Кафедра дае таксама кансультацыі па пытаннях эксперыментальнай фізікі маладым выкладчыкам—выхаванцам фізмата універсітэта.

На паседжаннях кафедры абмяркоўваюцца планы навукова-даследчай работы, праграмы лекцый, задачы практыкума і іншыя віды заняткаў.

Часта праводзіцца падрабязнае абмеркаванне вынікаў навукова-даследчай работы, выконваемай работнікамі кафедры. Кожны выкладчык не менш 2 разоў у год выступае з дакладам аб сваёй навукова-даследчай рабоце. Абмяркоўваюцца лекцыі і іншыя віды работы выкладчыкаў. Вопыт паказаў, што такія абмеркаванні з'яўляюцца

КОМСАМОЛЬСКАЕ ЖЫЦЦЁ

Даражы комсамольскім білетам

На ўсё жыццё застаецца ў памяці кожнага комсамольца ўрачысты і шчаслівы момант, калі яму ўручаюць маленькую кніжку з сілуэтам вялікага Леніна на вокладцы—комсамольскі білет, пасведчанне членства ў радах гераічнага, адзначанага чатырма ордэнамі комсамола.

З комсамольскім білетам ля сэрца ішлі ў бой і перамагалі героі грамадзянскай і Вялікай Айчыннай вайны. З комсамольскім білетам ля сэрца наша слаўная совецкая моладзь паказвае ўзоры працоўнага гераізма ля станкоў і на калгасных палях, упарта авалодвае ведамі ў школах, тэхнікумах і ВНУ краіны.

Кожнаму комсамольцу бязмерна дораг і свят комсамольскі білет. У час Вялікай Айчыннай вайны фашысцкія захопнікі жорстка каралі совецкіх юнакоў і дзяўчат за прыналежнасць да комсамола. Але героі-комсамольцы ніколі не разлучаліся з комсамольскім білетам, зберагалі і захоўвалі яго, як святыню. У гэтым яны чэрпалі новыя сілы ў барацьбе з ворагамі.

У адносінах да захоўвання комсамольскага білета нецярпімы ніякая халатнасць і неахайнасць, разявацтва і нядбайнасць. На жаль, сярод комсамольцаў нашага універсітэта ёсць яшчэ такія таварышы, якія абыякава адносяцца да захавання комсамольскага білета, носяць яго ў сумачках, партфелях ці ў кішэні разам з грашыма. У гэтым годзе многія комсамольцы атрымалі спагнанні за згубу білетаў. Так, студэнтка II курса фізіка-матэматычнага факультэта Н. Сакалова і студэнтка III курса аддзялення журналістыкі І. Алфімава насілі білеты ў сумачках, якія ў іх укралі разам з білетамі.

Згубіла свой комсамольскі білет студэнтка V курса фізіка-матэматычнага факультэта С. Ігнаценка. Яна з недаравальнай халатнасцю аднеслася да захавання комсамольскага дакумента.

Кожны комсамолец заўсёды павінен мець пры сабе білет. Але гэтае палажэнне ігнаруецца некаторымі таварышамі. У іх увайшла ў быт заганная практыка пакідаць білеты дома. Да нашага сораму, асобныя комсамольцы нават на комсамольскія сходы прыходзяць без білетаў. Так, 25 сакавіка на сходзе I курса аддзялення рускай мовы і літаратуры з 35 комсамольцаў 13 не мелі пры сабе комсамольскіх білетаў. Студэнт I курса геафака В. Раманоўскі прышоў на паседжанне камітэта ЛКСМБ без білета, таму што пакінуў яго дома, у вёсцы. Гэты факт гаворыць аб тым, што Раманоўскі і падобныя яму таварышы не даражаць самым пачэсным для маладога совецкага чалавека—прыналежнасцю да комсамола.

У сувязі з гэтым важная задача ўскладаецца на комсамольскі актыў. Неабходна пастаянна кантраляваць наяўнасць і стан у комсамольцаў комсамольскіх білетаў, быць патрабавальнымі да неахайных і нядбайных таварышаў, выхоўваць беражлівыя адносіны да прадмета гонару кожнага комсамольца — комсамольскага білета.

Л. БАГДАНАВА,
член камітэта ЛКСМБ універсітэта.

ПА СЛЯДАХ НАШЫХ ВЫСТУПЛЕННЯЎ

„ЦІ ТАКОЙ ПАВІННА БЫЦЬ ФАКУЛЬТЭЦКАЯ ГАЗЕТА?"

Гэтае пытанне ўзнімала наша газета 2 сакавіка 1954 года ў артыкуле, дзе крытыкавалася дрэнная работа рэдкалегіі насценгазеты «Студент истфака».

Факты, пададзеныя ў артыкуле, абмяркоўваліся ў камітэце ЛКСМБ універсітэта і ў комсамольскім бюро гістфака. Прызнана мэтазгодным змяніць састаў рэдкалегіі. Новая рэдкалегія (рэдактар Ф. Каштанаў) ужо выпусціла чарговы нумар насценгазеты, глыбокі па зместу і яркі па афармленню.

лепшым відам дапамогі калектыва кафедры кожнаму выкладчыку.

З 1949 па 1953 год супрацоўнікі кафедры ў розных навуковых выданнях надрукавалі 17 артыкулаў, выдалі тры навукова-папулярныя брашуры. Каля 40 артыкулаў было змешчана ў рэспубліканскіх газетах і часопісах. У друку знаходзяцца 5 навуковых работ, падрыхтавана да друку 9 метадычных артыкулаў.

Указанне Міністэрства Вышэйшай адукацыі аб тым, што выпускнікі фізіка-матэматычнага факультэта будуць у асноўным накіроўвацца на работу ў сярэднія школы, патрабуе значнага ўзмацнення метадычнай работы на кафедры і далейшага расшырэння сувязі кафедры са школай. Побач з вытворчай практыкай для студэнтаў фізмата зноў узнаўляецца педагагічная практыка. Метадычнае кіраўніцтва ў студэнтаў фізічнага аддзялення таксама павінна ўвайсці ў круг абавязкаў кафедры агульнай фізікі. Гэта патрабуе стварэння пры кафедры ўзорнага кабінета з поўным наборам наглядных дапаможнікаў па курсу фізікі сярэдняй школы. Наяўнасць такога кабінета дазволіць студэнтам-фізікам лепш вывучыць тэхніку школьнага эксперымента і будзе садзейнічаць высокай якасці падрыхтоўкі спецыялістаў для сярэдняй школы.

На кафедры нехапае навукова-дапаможных работнікаў, што выклікае перагрузку лабарантаў і не дае ім магчымасці працаваць над далейшым тэхнічным аснашчэннем лабараторый. Гэтую акалічнасць неабходна ўлічыць вучэбнай частцы універсітэта пры зацвярджэнні штатаў на будучы навучальны год, таму што ў сувязі са значным павелічэннем прыёму на прыродазнаўчыя факультэты яшчэ больш павялічыцца загрузка лабарантаў. Узнікае неабходнасць далейшага павелічэння плошчы пад лабараторыі фізічнага практыкума, таму што гэтыя лабараторыі ўжо з цяжкасцю задавальняюць патрабаванні вучэбнага працэсу.

Тэрмінова неабходна таксама правесці пераабсталяванне і даабсталяванне электраправодкі ў многіх лабараторыях.

Калектыў кафедры агульнай фізікі мае ўсе магчымасці для таго, каб паспяхова справіцца з пастаўленымі перад ёй задачамі.

І. Г. НЕКРАШЭВІЧ,
заг. кафедры агульнай фізікі.

НАШЫ МАЛАДЫЯ ПАЭТЫ

НІЛ ГІЛЕВІЧ

У апошнія гады на старонках часопісаў і рэспубліканскіх газет часта можна ўбачыць вершы студэнта III курса філалагічнага факультэта Ніла Гілевіча. Малады паэт паступіў у БДУ імя В. І. Леніна пасля заканчэння Мінскага педагагічнага вучылішча імя Крупскай. Добры і ўдумлівы таварыш, які чула адносіцца да сяброў, Ніл Гілевіч з першага-ж курса ўключаецца ў грамадскую дзейнасць факультэта, настойліва і нястомна вучыцца. Разам з тым вялікую ўвагу ўдзяляе чытанню мастацкай літаратуры, павышэнню паэтычнага майстэрства. Вершы Ніла Гілевіча прасякнуты лірычнай цеплынёй і шчырасцю.

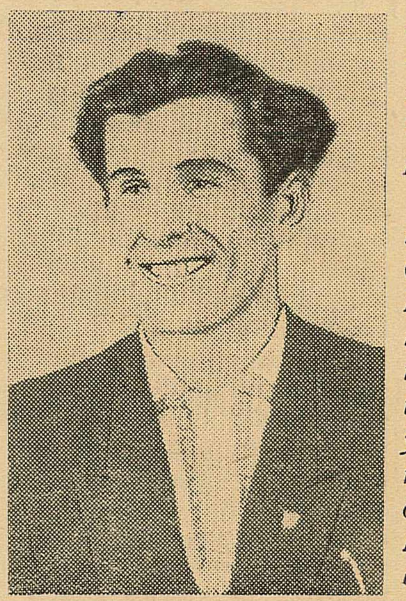

19 сакавіка гэтага года на паседжанні праўлення Саюза Совецкіх Пісьменнікаў БССР Ніл Гілевіч быў прыняты ў кандыдаты ССП БССР. Выступаўшыя з разглядам вершаў Ніла Гілевіча адзначылі ў іх добрую паэтычную тэхніку, свежыя вобразы, добрае веданне мовы паэтам. Ніжэй мы змяшчаем новыя вершы Ніла Гілевіча.

ПЕРШАКУРСНІЦА

Гаварыла ёй маці, складаючы рэчы:
—Ну, дачушка, глядзі-ж ты сябе ўжо хаця...
І над кніжкай, Аленка, не сохні штовечар:
Каб усе прачытаць іх—не хопіць жыцця...

Ды яшчэ, як заяву прывозіла ўлетку,
Заглянула Аленка у бібліятэку,
Дзе цудоўныя скарбы на полках стаяць.
У дзяўчыны ад шчасця разбегліся вочы:
„Колькі тысяч тамоў! і бяры—які хочаш!
Вось дзе спраўдзіцца мара мая!"
Можа быць, прачытаўшы удумна паштоўку,
Будзе крыўдзіцца маці ў далёкім пасёлку,
Што Аленка не ўважыла слоў яе тых.
Толькі як тут дзяўчыне наказу трымацца,
Калі гэтулькі спраў, калі гэтулькі працы,
Калі гэтулькі сіл у грудзях маладых!
Нездарма яна ў дзённік сабе запісала
На старонцы на першай радкі з „Капітала",
Што ў навуцы праезжага тракта няма,—
Ёсць сцяжынка—цяжкая, крутая сцяжынка:
Трэба крочыць упарта, ісці безупынку...
Перамога насустрач не ходзіць сама.
Хай сяброўкі-таварышкі дзівяцца часта,
Хай старожка-бабуля пытаецца часам:
Што так позна кладзешся, што так рана ўстаеш?—
Ёсць высокая, ясная мэта ў дзяўчыны,
А да мэты іначай ісці немагчыма,
Як штодзень, штогадзіну—на новы рубеж.

І калі праз гады, пасталеўшай і рослай,
Прыдзе ў школу дзяўчына у родную вёску,

І з павагай аб ёй адзавецца калгас
За глыбокія веды, за шчырую працу,—
Пэўна, пэўна прабачыць шчаслівая маці,
Што не выканан быў яе строгі наказ.

ВЯСЕЛЛЕ

Больш нікому не горка,
І госці ідуць
Ад багатых сталоў да парога,
І на вуліцы хлопцы ўжо змову вядуць,
Як-бы выкуп сарваць з маладога.

Што той выкуп!
Мяне ён не так абабраў,
І цяпер ля нявесцінай хаты
Намагаюся ўвесь, каб не выдаць сябрам
Неўтаймованы боль той упарты.

Цэлы год, затаіўшы ў грудзях пачуццё,
Я сачыў за кукольнай касою,
Любаваўся употай,—і славіў жыццё,
Што надзелена гэткай красою,

А цяпер маю мару звязе трактарыст,
Павязе маю песню далёка.
Што-ж ты, сэрца?—
Цябе я не змог пакарыць—
Што-ж ты так пакарылася лёгка?

Трактарысту зайздрошчу—
Не стану хлусіць.
А за лёс маладой не крыўдую.
Знаю: будзе да смерці ён жонку любіць,
Моцна так, як цяпер маладую.

...Спачуваючы ўпотайкі гору майму,
Не чакалі сягоння кабеты,
Што і я за сталом шчыра тост узніму
За шчаслівыя доўгія леты.

ТРЫБУНА ВЫДАТНІКА

Галоўнае—сістэматычнасць у вучобе

Самае галоўнае, што дапамагае мне ў паспяховай вучобе—гэта сістэматычнасць у рабоце. Рэгулярныя заняткі на працягу ўсяго навучальнага года непазбежна прыводзяць да глыбокага засваення вывучаемага матэрыялу, дазваляюць пазбегнуць штурмаўшчыны ў перыяд падрыхтоўкі да экзаменаў. Рыхтуючыся да семінарскіх заняткаў, я імкнуся як мага больш прачытаць матэрыялу па данай тэме, а затым рэдагую гэты матэрыял, раблю выпіскі з твораў класікаў марксізма-ленінізма. Гэта ў паследуючым, у дні непасрэднай падрыхтоўкі да экзаменаў, значна аблягчае паўтарэнне.

Работа ў навукова-даследчым гуртку дае мне магчымасць больш глыбока асэнсоўваць многія пытанні вучэбнай праграмы. Тэматыка гуртка цікавая, у цэнтры ўвагі яго знаходзяцца праблемы сучаснага прыродазнаўства, галоўным чынам праблемы, якія звязаны з фізіялагічным вучэннем акадэміка І. П. Паўлава. Я ў сучасны момант працую над дакладам «Праблема ўзаемаадносін аб'ектыўнага і суб'ектыўнага ў святле вучэння І. П. Паўлава». У працэсе падрыхтоўкі даклада шырока выкарыстоўваю творы класікаў марксізма-ленінізма, у якіх разглядаецца цікавячая мяне праблема. Прачытаў амаль усе творы І. П. Паўлава, зрабіў больш ста выпісак з іх. Пазнаёміўся з успамінамі жонкі вялікага фізіёлага С. П. Паўлавай і бліжэйшых яго вучняў і супрацоўнікаў, чытаю мастацкую літаратуру аб І. П. Паўлаве і яго вучнях. Акрамя таго, пры разглядванні гэтай праблемы думаю выкарыстаць работы вучняў Паўлава—Б. М. Быкава, А. Г. Іванова-Смаленскага, Н. І. Краснагорскага, Ю. П. Фралова і інш, а таксама шматлікія кнігі і артыкулы па пытаннях фізіялогіі, псіхалогіі, філасофіі, неўрапаталогіі, псіхіятрыі. У працэсе падрыхтоўкі даклада я атрымоўваю каштоўныя парады ад П. Ф. Пратасені, які дапамагае мне разбірацца ў самых складаных дыскусійных пытаннях.

Е. БАБОСАЎ,
студэнт IV курса аддз. філасофіі.

У вольны час...

Вечар падкрадваецца непрыкметна. Усё часцей хлопаюць дзверы, усё больш агеньчыкаў запальваецца ў студэнцкіх пакоях. Звычайны шум напаўняе інтэрнат: бразганне чайнікаў, гучныя галасы, паспешлівыя крокі ў кубавую... Дзесьці на чацвертым паверсе на поўную моц арэ радыёла, і бурная музыка, як вадаспад, абрушваецца на жыхароў ніжніх паверхаў. Але вось у агульную сімфонію гукаў раптам улівацца маладзецкая песня:

«Левая, правая—где-ж сторона?
Улица, улица...».

Дзяжурны па інтэрнату непакойна аглядваецца па баках у пошуках «выканаўцы».

— І як я прапусціў гэтага... п'яніцу?--не разумее ён. Але «выканаўца» не замаруждвае паказацца сам. З калідора ў вестыбюль, хістаючыся, увальваецца знаёмая дзяжурнаму фігура.

— Ды гэта-ж... Валодзька Лазоўскі, наш студэнт!—здзіўляецца ён.-- І што гэта з ім? Цэлы тыдзень п'е хлопец.—Супакоіўшыся, дзяжурны садзіцца на сваё адміністратарскае месца. А Лазоўскі, студэнт III курса філфака, бездапаможна хапаючыся за сцены, працягвае свой «няведамы шлях»...

Такіх «спевакоў» сёння ў інтэрнаце надзвычай многа. У 120 пакоі выступае цэлы хор. Выконваюць «Шумеў камыш». І песня, падагрэтая самагонам, шырока разліваецца па калідорах інтэрната.

Скрыпнулі дзверы, і ў калідоры паказваецца Абрам Ройзман. Ён ускідвае галаву і з секунду прыслухоўваецца. Да яго вострага слыху адразу з некалькіх пакояў далятае шквальная кулямётная дроб.

— У даміно гуляюць!—радасна адзначае Абрам. Ён імкліва знікае ў 115 пакоі. Хутка адтуль далятае штосьці напамінаючае ўжо арудзійную кананаду. Гэта пераможцы праганяюць пад сталом няўдачлівых праціўнікаў. Зусім, як той абрад, што прыдумалі некалі мангольскія захопнікі для рускіх князёў!

А ў былы чырвоны куток не ды і заглянуць па забыўлівасці студэнты — хочацца дзесьці адпачыць пасля напружанага працоўнага дня, пагуляць у шахматы, прагледзець газету ці часопіс...

Так праводзяць свой вольны час студэнты інтэрната па вуліцы Свердлова. За апошнія месяцы тут не праведзена ніводнага культурна-масавага мерапрыемства. Калі-ні-калі па суботах стыхійна ўзнікаюць танцы. Адказны за культмасавую работу ад студкома т. Паляшчук свой вольны час праводзіць дзесьці на Нямізе, і толькі ў суботу прыходзіць раней— каб разагнаць танцы. Незамянімым памочнікам у гэтым яму служыць т. Будавей, старшыня жыллёва-бытавой камісіі прафкома. А варта было-б гэтым таварышам, не задавальняючыся арганізацыяй асабістага адпачынку, накіраваць сваю разганяючую энергію на наладжванне культурна-масавай работы сярод ўсіх жыхароў інтэрната

Я. КАРШУКОЎ.

ПЕРШЫЯ ЭКЗАМЕНЫ І ЗАЛІКІ

Студэнты другога курса аддзялення геалогіі геолага-геаграфічнага факультэта здалі экзамен па палеанталогіі. З пяцідзесяці студэнтаў, здаваўшых экзамен, 24 атрымалі выдатныя адзнакі, а астатнія «добра».

Паспяхова прайшоў залік па глебазнаўству на III курсе глебавага аддзялення біёлага-глебавага факультэта. Студэнты паказалі глыбокія і трывалыя веды.

ВЕЧАР АДПАЧЫНКУ

З красавіка супрацоўнікі БДУ імя В. І. Леніна правялі свой вечар адпачынку. Перад супрацоўнікамі ў 58 аўдыторыі біякорпуса выступілі артысты тэатра оперы і балета і калектывы мастацкай самадзейнасці універсітэта, якія далі змястоўны канцэрт. На вечары быў арганізаваны пакой адпачынку, дзе меліся шахматы, шашкі і інш., праводзіліся масавыя гульні і танцы.

ВА УНІВЕРСІТЭТАХ КРАІНЫ

(па старонках шматтыражных газет)

На Ленінскіх гарах закончылася будаўніцтва спартыўнага павільёна. У ім будуць размешчаны баскетбольная і футбольная залы, кожная памерам у 642 кв. метры.

Асноўная работа па будаўніцтву павільёна ўжо закончылася. У бліжэйшы час будаўнікі павінны зрабіць засцякленне, выканаць малярныя работы і падрыхтаваць да афарбоўкі падлогу.

(Газета «Московский университет»).

У пачатку мінулага года студэнты біёлага-глебавага факультэта Варонежскага дзяржаўнага універсітэта атрымалі пісьмо ад індыйскага юнака. Адказалі свайму незнаёмаму сябру студэнты III курса гэтага факультэта. Так завязалася перапіска.

Студэнты атрымалі пісьмо ў адказ. Індыйскі юнак па прозвішчу Дхірадж Кумар сардэчна дзякаваў совецкіх студэнтаў за сяброўскае пісьмо. Ён піша, што іх дружба будзе прадаўжацца многа-многа год. Малады індус вельмі цікавіцца жыццём совецкіх студэнтаў і вельмі хоча з многімі з іх пазнаёміцца.

У канцы пісьма ён паведамляе, што перадаў адрас студэнтаў сваім сябрам, якія неўзабаве таксама прышлюць пісьмы.

(«За научные кадры» г. Варонеж).

Цесная дружба завязалася ў студэнтаў ВНУ Грузіі, Арменіі і Азербайджана.

Нядаўна студэнты Азербайджанскага дзяржаўнага універсітэта пабывалі ў сваіх тбіліскіх сябраў.

У час прабывання ў сталіцы Грузіі студэнты і выкладчыкі АГУ пазнаёміліся з жыццём Тбіліскага універсітэта, з вучэбна-выхаваўчай і культурна-масавай работай, пабывалі ў лабараторыях, навуковых кабінетах, бібліятэцы і ў планетарыі ТГУ.

Бакінскія студэнты зрабілі таксама экскурсіі па гістарычных месцах Тбілісі, наведалі музеі і новабудоўлі горада.

(«За ленинское воспитание» г. Тбілісі).

ЧЫРВОНАЯ ШАПАЧКА

— Жыла-была дзяўчынка, і была ў дзяўчынкі мама, якая падарыла ёй чырвоную шапачку,—так пачынаецца вядомая ўсім дзіцячая казка.

Казачная дзяўчынка жыла з мамай, а ў студэнткі III курса аддзялення філасофіі Валі Кар'янавай мама жыве далёка. Вось яна і парашыла сама звязаць сабе чырвоную шапачку. Доўга яна не знаходзіла сабе для гэтага часу: можна-б выкарыстаць лекцыі, ды неяк няёмка. Гэта-ж больш складана, чым чытаць набыты ў сяброўкі зборнік лірычных вершаў ці, у горшым выпадку, які-небудзь прыгодніцкі раман. Пасля-ж заняткаў трэба спяшацца на лыжную прагулку, а потым наведаць з сяброўкамі каток.

І так вялося з дня на дзень. Думка пра чырвоную шапачку параненйшаму не пакідала Кар'янаву. Нарэшце дзяўчына адважылася, вязаць на лекцыях. Да экзаменаў, пэўна, паспею.

Вырашана—зроблена... Кар'янава садзілася за апошні столік і за спінамі таварышаў, украдкай ад выкладчыка, пачынала рукадзельнічаць... Спрытна мігацелі ў руках дзяўчыны спіцы, мерна размотваўся клубок чырвоных нітак... Але незадачлівай рукадзельніцы было няўцям, што гэтым самым яна трагічна заблытвае сцежку свайго жыцця, сваёй вучобы. Не дапамагла Кар'янавай зразумець гэтага і комсамольская група.

— Гэта глупства! Яна проста балавалася,—з усмешкай на твары гаворыць комсорг групы тав. Баранаў.

Не зусім прыемна бачыць лагодную ўсмешку на твары комсорга калі рэч ідзе аб такіх сур'ёзных памылках у паводзінах таварышаў, аб такіх ганебных фактах парушэння вучэбнай дысцыпліны!

У зімовую экзаменацыйную сесію В. Кар'янава двойчы здавала экзамен па замежнай мове. Выправіць пасрэдную адзнаку дапамаглі ёй слава добрай спартсменкі і нястомнае хадайніцтва актывістаў курса перад дэканатам і вучэбнай часткай універсітэта.

Комсорг групы і стараста т. Ткачоў наіўна паверылі тады Кар'янавай на слова, што яна ў новым паўгоддзі возьмецца за вучобу, не будзе прапускаць лекцый. Паверылі і... перасталі па-сапраўднаму займацца пытаннямі паводзін Кар'янавай.

Зараз В. Кар'янава зноў пачасціла прапускі лекцый, самавольна ўходзіць з практычных і семінарскіх заняткаў, а на комсамольскіх сходах просіць комсорга «не ўмешвацца ў яе справы» (!) І як ні дзіўна— гэтыя просьбы з магічнай сілай дзейнічаюць на комсорга і прафорга курса і нават на прымацаванага да групы тав. Філімоненкава. А шкада!

З. МАЛЯРЭЎСКАЯ.

Фізкультурная хроніка

ГІМНАСТЫЧНЫЯ СПАБОРНІЦТВЫ

Днямі пачаліся спаборніцтвы паміж ВНУ Мінска па спартыўнай гімнастыцы. Комплексны залік праводзіцца па трох відах: спартыўная гімнастыка, акрабатыка і мастацкая гімнастыка.

У спаборніцтвах па спартыўнай гімнастыцы калектыў гімнастаў універсітэта ў складзе 20 чалавек заняў III месца. Студэнтка V курса логікі З. Іванова заняла II месца па II разраду.

Выступіўшыя па трэцяму разраду выдатніцы вучобы Сеўрук (I філфак) і Шацёрнік (I геафак) паказалі добрыя вынікі.

Зараз гімнасты старанна рыхтуюцца да спаборніцтваў па акрабатыцы і мастацкай гімнастыцы.

ПЕРШЫНСТВО ПА ВАЛЕЙБОЛУ

Закончыліся спаборніцтвы па аднаму з раздзелаў круглагадовай спартакіяды ва універсітэце—першынство па валейболу. У выніку упартай барацьбы на першае месца вышлі валейбалісты хімічнага факультэта, на другім—калектыў валейбалістаў фізмата.

На апошнім месцы валейбольная каманда такога буйнага факультэта, як філфак. Такі вынік сведчыць аб зусім нездавальняючым становішчы работы з валейбалістамі на факультэце. Фізкультурнікам філфака патрэбна сур'ёзна задумацца над гэтым.

ТАВАРЫСКІЯ СУСТРЭЧЫ

4 красавіка мужчынская і жаночая каманды баскетбалістаў універсітэта правялі таварыскую сустрэчу з баскетбалістамі Мінскага медінстытута. Баскетбалісты універсітэта выйгралі ў медыкаў з буйным лікам.

У хуткім часе адбудуцца спаборніцтвы па чарговаму раздзелу круглагадовай універсітэцкай спартакіяды—плаванню. Спаборніцтвы будуць праходзіць у зімовым водным басейне АДА. Факультэцкія каманды плаўцоў дзейсна рыхтуюцца да розыгрышу першынства.

Добрая традыцыя

На сумесным вечары студэнтаў фізмата універсітэта са студэнтамі фізікамі Мінскага педінстытута ім. М. Горкага, які адбыўся 3 красавіка, быў прачытан цікавы даклад аб дасягненнях сучаснай радыётэхнікі.

„Не называючы прозвішчаў“

Пра п'есу В. Мінко «Не называючы прозвішчаў» напісана многа. Яна выклікала гарачыя спрэчкі, дзесяткі самых розных процілеглых думак і ацэнак. Таму няма патрэбы яшчэ і яшчэ раз спрачацца аб значэнні п'есы.

Асаблівае значэнне п'еса В. Мінко мае для выхавання моладзі. Яна ставіць самыя вострыя праблемы нашага сучаснага жыцця. Сатыра п'есы прама накіравана супраць бяздзельнікаў у нашым студэнцкім асяроддзі, супраць пошласці і мяшчанства, з якімі мы сустракаемся, на жаль, яшчэ надта і надта часта.

Радуе той факт, што тэатральны калектыў нашага універсітэта смела ўзяўся за пастаноўку п'есы. У спектаклі, прэм'ера якога адбылася 29 сакавіка, у дзень пяцігадовага юбілея калектыва, адчуваецца доўгая і ўдумлівая работа. У ім ёсць самае галоўнае—уменне бачыць і абагульняць.

Спектакль у асноўным атрымаўся маладым, свежым, тэмпераментным. У агульнай пабудове яго ёсць і злосць супраць тых, каго аблічае п'еса, і добры гумар, і вострая насмешка, часам нават сарказм. І, разам з тым, у п'есе многа сырых месц.

Перш за ўсё выклікае пярэчанні трактоўка вобраза Паэмы. У выкананні І. Міхальцавай Паэма атрымалася істэрычнай барышняй і толькі. Але Паэма далёка не такая Яна эгаістычная, своекарыслівая, прытым яе эгаізм халодны, яна пасвойму разумная. І. Міхальцава спрашчае вобраз, калі паказвае Паэму прыдуркаватай, нервозна хваравітай дзяўчынай. Такую Паэму надта лёгка выкрыць, у такую Паэму не мог закахацца добры чалавек Максім Качубей. Часам Міхальцава разумее гэта і ў яе пачынаюць гучаць больш правільныя ноткі, але ў асноўным выканаўца ролі Паэмы не завастрае, а спрашчае вобраз.

Няправільнае разуменне Міхальцавай сваёй ролі асабліва кідаецца ў вочы пры параўнанні яе ігры з ігрой Р. Маленчанка ў ролі Дзіяны Міхайлаўны.

Няма патрэбы прыклейваць да ігры Маленчанка эпітэт «прафесійная». Проста ў вобразе, які створан Р. Маленчанка, ёсць праўда жыцця і праўда мастацтва. Колькі тонкай назіральнасці, вострага сарказму знаходзіць Р. Маленчанка ў сцэне калі Паэма ўпрашвае бацьку ўстроіць Бэлачку!

Р. Маленчанка цудоўна валодае жэстам, мімікай і яшчэ лепш—голасам. Вобраз Дзіяны Міхайлаўны — адзін з найбольш удалых вобразаў у спектаклі. Аднак, трэба адзначыць, што і Маленчанка час ад часу збіваецца, пераігрывае... Трэба неяк інакш паказаць паводзіны Дзіяны Міхайлаўны ў тыя моманты, калі яна ўчыняе «буру». Напрыклад, у сцэнах, дзе Дзіяна Міхайлаўна праяўляе свае клопаты аб сыне, Маленчанка, некалькі занадта націскае, б'е на знешні камізм паводзін сваёй гераіні.

Нядрэнна справіўся з роллю Карпо Карпыча А. Рудой. Характарыстыка вобраза бюракрата, чалавека, які ў маральных адносінах падае, у асноўным правільная. Але А. Рудой некалькі аднаколерны. Якім яго герой прыходзіць на сцэну, такім і пакідае яе; у вобразе няма дынамікі.

Такі-ж папрок можна кінуць і І. Дабралюбаву, які выконвае ролю Жоры Пацалуйкі. Дабралюбаў яўна стварае гратэск—і гэта добра. Але нават у гэтай маленькай ролі трэба было знайсці і паказаць тую пакатую плоскасць, па якой імкліва коціцца Жора. Жора паяўляецца на сцэну смешным і агідным, такім-жа ён і знікае. Хацелася-б бачыць на яго пошлым твары скрыты страх перад судом грамадскасці.

Цікавыя дэталі сумела знайсці Т. Серова ў ролі Бэлачкі. Калі ў першым акце Серова вяла сябе некалькі скавана і няўпэўнена, то ў апошнім яна праводзіць сваю ролю вельмі жыва і смела.

Асабліва сур'ёзныя пярэчанні выклікае трактоўка станоўчых вобразаў спектакля. Праўда, і ў п'есе В. Мінко яны выводзяцца як строга дазіраваная процівага адмоўным персанажам. Але выканаўцы роляў павінны былі дабіцца таго, каб у спектаклі гэтага не наглядалася, не адчувалася. На жаль гэта не здарылася.

Праўда, А. Тамільчык у ролі Качубея знайшоў асобныя цёплыя інтанацыі, верныя рысы; С. Панова ў ролі хлопчыка Жанэка часамі непасрэдна; В. Нікалаенка ў ролі Карпа Сідаравіча іншы раз прыцягвае сваёй прастатой — і ўсё-ж станоўчыя героі не запамінаюцца так ярка, як напрыклад Дзіяна Міхайлаўна, Жора Пацалуйка.

Лепш іншых Г. Кандрашова ў ролі Галі. У ёй ёсць і прывабнасць, і ўменне назіраць, і розум, і свежасць юнацтва.

Чаму-ж усё-такі, нягледзячы на ўсе недахопы, спектакль у цэлым пакідае добрае ўражанне? Таму што ў ім ёсць творчая думка, ў ім відаць смеласць пошукаў. Многае ўжо знойдзена, і трэба шукаць далей. Спектакль несумненна ўяўляе сабой новы этап на творчым шляху калектыва і павінен стаць пасля дапрацоўкі больш смелым, пакідаючым большае ўражанне.

Я. Мінчанін.

Рэдактар **А. ВОЛК.**

АТ 05271 Мінск друк. БДУ, універсітэцкі гарадок. Тыраж 1000 Заказ 231.